

Gdynia, 12 stycznia 2018 r.

Suplement do „Prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń »Strategii rozwoju portów i przystani morskich południowego brzegu Zalewu Wiślanego«” opracowanej jesienią 2016 r, wydanej z datą – grudzień 2016 r.

W związku z opublikowaniem Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 22 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Zatoka Elbląska” (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 września 2017 r., poz. 3740) (dalej: „Zarządzenie RDOŚ z 2017 r.”) nie ma zastosowania konstatacja zawarta w „Prognozie oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń »Strategii rozwoju portów i przystani morskich południowego brzegu Zalewu Wiślanego«” (dalej: „Prognoza”):

„Przystań Kamienica Elbląska położona jest w rezerwacie przyrody »Zatoka Elbląska«. Jej rozwój będzie potencjalnie powodować niezgodność z co najmniej 3 zakazami obowiązującymi na jego terenie (Plan ochrony rezerwatu »Zatoka Elbląska«, Rozporządzenie Nr 45 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 8 listopada 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego, Nr 190, poz. 2673).” [Prognoza. Rozdział 8. Minimalizacja oddziaływań na środowisko, strona 80],

ale zastosowanie ma zawarta w Prognozie konkluzja, że:

„Zgodnie z obecnym stanem prawnym należy ograniczyć funkcję portu Kamienica Elbląska do aktualnie pełnionej – działania w obrębie tej lokalizacji nie są możliwe bez zmian aktualnego planu ochrony rezerwatu »Zatoka Elbląska«”. [Prognoza. Rozdział 8. Minimalizacja oddziaływań na środowisko, strona 80]

Zarządzenie RDOŚ z 2017 r. ustanawia nowy stan prawny, wyznacza nowe w stosunku do ww. Rozporządzenia granice rezerwatu »Zatoka Elbląska«, wg których przystań Kamienica Elbląska nie znajduje się na terenie tego rezerwatu. Co za tym idzie – przystań Kamienica Elbląska nie podlega ograniczeniom wynikającym z ustalonych zasad ochrony tego rezerwatu i nie odnoszą się do niej zakazy, nakazy lub inne ustalenia Zarządzenia RDOŚ z 2017 r. Wg obecnego stanu prawnego – przy uwzględnieniu stanu faktycznego – do ewentualnych planowanych w obrębie tej lokalizacji działań nie mają już zastosowania zawarte w Prognozie zapisy odnoszące się do uwarunkowań wynikających z Rozporządzenia Nr 45 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 8 listopada 2006 r., w szczególności cytowane poniżej odpowiednie zapisy zawarte w Tabeli nr 8:

Tab. 8. Wskazania i zalecenia dotyczące minimalizacji oddziaływania skutków realizacji Strategii rozwoju portów i przystani morskich południowego brzegu Zalewu Wiślanego na środowisko

Lp	Port/przystań	Funkcja ustalona w Strategii				Główne ograniczenia środowiskowe	Rekomendacje wynikające z prognozy	
		transportowa	turystyczna	rybacka	przemysłowa		Podstawowe	Dodatkowe
1	Kamienica Elbląska	BRAK	Ograniczona, restrykcje środowiskowe	Utrzymanie istniejącego potencjału, poprawa jakościowa	BRAK	Prawdopodobny negatywny wpływ na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i rezerwat „Zatoka Elbląska” Realizacja rozwoju turystyki nie jest możliwa w obecnych uwarunkowaniach wynikających z planu ochrony rezerwatu „Zatoka Elbląska”	Utrzymanie stanu istniejącego - wyłącznie w zakresie gospodarki rybackiej. Pozostałe działania możliwe wyłącznie po zmianie planu ochrony i uwzględnieniu w nim funkcji turystycznej portu	Ewentualne działania możliwe wyłącznie po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko (por. pkt 3 i 4 zaleceń minimalizacji w tekście)

jak również oznaczenia zawarte na mapie w Załączniku 2.

W obecnej sytuacji do przystani Kamienica Elbląska mają zastosowanie zapisy analogiczne do tych, które odnoszą się do lokalizacji takich jak Nadbrzeże i Suchacz II, w tym w szczególności:

- „2. Rozwój każdej z rozpatrywanych inwestycji (port/ przystań) wpłynie potencjalnie na stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków mających znaczenie dla Wspólnoty i będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” PLH280007 „Zalew Wiślany” PLB280010, dlatego też należy:
 - dążyć do koncentracji funkcji turystyki i transportu w obrębie istniejących, zagospodarowanych przystani i portów, biorąc pod uwagę ich istniejące zaplecze komunikacyjne i infrastrukturalne, dotychczasowy rozwój i stopień zagospodarowania i przekształcenia terenu. Preferowane jest zwłaszcza skoncentrowanie rozwoju w obrębie portów i przystani: **Suchacz, Kadyny, Tolkmicko, Frombork – co zostało należycie uwzględnione w Strategii.**
 - ograniczyć wyłącznie do funkcji rybackich i turystycznych pozostałe przystanie – wykorzystywane aktualnie w ten sposób, lub przygotowane na to pod względem infrastruktury i zagospodarowania terenu (lub jego potencjału) – **Nadbrzeże, Suchacz II, Nowa Pasłęka.** [Komentarz: tu, w obecnym (styczeń 2018 r.) stanie prawnym można również uwzględnić lokalizację **Kamienica Elbląska**]
 - Potencjalne **nowe zainwestowanie** (nieistniejące aktualnie przystanie) **ograniczyć co najwyżej do jednej, najmniej konfliktowej lokalizacji, za którą należy uznać planowaną przystań Cegielnia** (z uwagi na dotychczasowe przekształcenia i wstępną adaptację terenu na ten cel).
 - wyeliminować możliwości rozwoju pozostałych potencjalnych przystani w miejscach nieposiadających odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego (dojazd, istniejące wykorzystywane nabrzeża, tory wodne) i możliwości przestrzennych ich rozwoju – **Kupta, Bogdaniec, Pęklewo, Święty Kamień.**

3. Budowa, rozbudowa lub modernizacja elementów infrastruktury żeglugowej i rekreacyjnej przewidzianych w Strategii, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016, Nr 0, poz. 71) należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 64 w.w rozporządzenia). Realizacja tych przedsięwzięć powinna być dopuszczona wyłącznie po stwierdzeniu braku jej znacznego negatywnego wpływu na środowisko w procedurze oceny oddziaływania na środowisko (z uwzględnieniem oceny wpływu planowanej inwestycji na wskaźniki właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony PLB „Zalew Wiślany” oraz PLH „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” oraz na cele środowiskowe wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej). W ocenie oddziaływania na środowisko dla tych przedsięwzięć należy uwzględnić:
 - Pełną inwentaryzację przyrodniczą ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków (ichtiofauna, ptaki) podlegających ochronie na obszarze obu ostoi Natura 2000.

- Analizę oddziaływań, w tym pośrednich, wtórnych i skumulowanych z realizacją pozostałych inwestycji związanych z rozwojem portów i przystani w obrębie Zalewu Wiślanego oraz planowanym przekopem Mierzei Wiślanej na przedmiot i cel ochrony obu ostoi.
- Ocenę możliwości wpływu na powiązania ekologiczne, powstanie barier migracji i oddziaływanie na spójność sieci Natura 2000 – w przypadku intensyfikacji zainwestowania w ujściu Pasłęki (port Nowa Pasłęka).
- Ocenę oddziaływań, w tym pośrednich, wtórnych i skumulowanych, z realizacją pozostałych inwestycji związanych z rozwojem portów i przystani w obrębie Zalewu Wiślanego oraz planowanym przekopem Mierzei Wiślanej, na realizację celów środowiskowych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej i Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2011).

4. Budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów przewidzianych w Strategii formalnie nie uznanych za porty lub przystanie morskie (Kupta, Bogdaniec, Suchacz II, Święty Kamień¹), powinna być poprzedzona procedurą oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zgodnie z art. 59 ust. 1, pkt 2 oraz ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008, Nr 199, poz. 1227). Realizacja tych przedsięwzięć powinna być dopuszczona wyłącznie po stwierdzeniu braku jej znacznego negatywnego wpływu na wskaźniki właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony PLB Zalew Wiślany, z uwzględnieniem konieczności zawarcia ocen i analiz wyszczególnionych w pkt. 3 powyżej.” [Prognoza. Rozdział 8. Minimalizacja oddziaływań na środowisko, strona 80]

Obecnie nie ma bezpośrednich ograniczeń rozwoju przystani w Kamienicy Elbląskiej, które wynikałyby z faktu, że jest ona objęta granicami rezerwatu. Jak wskazano na to w Prognozie w Tabeli nr 8 odniesieniu do każdej lokalizacji – ewentualne działania możliwe wyłącznie po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko. Jak wskazano na to w Prognozie rozbudowa i modernizacja przystani i portów morskich, jako przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, powinna zostać objęta procedurą oceny oddziaływania na środowisko, z koniecznym wymogiem szczegółowej analizy wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana”.

Natomiast bezpośrednio z przepisów wynika również obowiązek – i jest on dodatkowo wzmocniony przez wskazanie na niego w niniejszym suplemencie – że wszelkie inne działania w obszarze Kamienicy Elbląskiej wymagające wydania decyzji administracyjnej, które nie są klasyfikowane jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, powinny – przed wydaniem takiej decyzji – zostać każdorazowo objęte procedurą sprawdzającą wynikającą z art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

¹ ze względów formalnych (brak ustanowienia przystani lub portu) mogą być działaniami niekwalifikowanymi do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie par. 3 ust. 1 pkt 64 ww. rozporządzenia OOS

W przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 lub w przypadku jakichkolwiek wątpliwości w tej materii, na zasadzie przeczności, powinna być na podstawie art. 97 ww. ustawy podejmowana decyzja o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Na zawartym w Załączniku nr 2 Prognozy rysunku (odpowiedni fragment rysunku poniżej) ilustrującym ocenę rozwiązań przyjętych w Strategii i rekomendacje dotyczące ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko należałoby lokalizację przystani Kamienica Elbląska oznaczyć kolorem niebieskim:

- dopuszczenie wyłącznie istniejących funkcji - ograniczenie rozwoju
- utrzymanie wyłącznie istniejącej funkcji - istotne ograniczenia prawne i środowiskowe

Rysunek 1: Fragment rysunku zawartego w Prognozie w Załączniku nr 2: Ocena rozwiązań przyjętych w Strategii i rekomendacje dotyczące ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko

Jednocześnie – zgodnie z nowym wymaganiem zawartym w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) oświadczamy, że spełniamy wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Autor opracowania:
dr Wojciech Staszek

Autor współpracujący:
Jarosław Szymański

